# შეტევის პრობლემა გადაუწყვეტელია

თბილისი. “დინამოს” სტადიონი. 13 მაისი.

“დინამო” (თბილისი) - “კაირატი” (ალმა-ატა) 3:1 (0:0).

“კაირატი”: ლისიცინი, სტულოვი, სტეპანოვი, კამინსკი, ოსტროუშკო, ფედოტოვი, კვიჩკინი, სკულკინი, ესინბეგოვი (კუზნეცოვი), ა. ჩენცოვი (მალცევი).

“დინამო”: კოტრიკაძე, ბ. სიჭინავა, ხურცილავა, ჩოხელი, ზეინკლიშვილი, იამანიძე, მეტრეველი, ბარქაია, კალოევი, გ. სიჭინავა, დათუნაშვილი.

მსაჯი ა. მენშიკოვი (მოსკოვი).

მას შემდეგ, რაც თანამედროვე ფეხბურთში ფეხი მოიკიდა ახალმა ტაქტიკურმა სისტემებმა, გოლის გატანა რთულ პრობლემად იქცა. დაცვას მიეცა აშკარა პრიორიტეტი, რომლის ძირითად რიგებს მიემატა ერთი მოთამაშე თავდასხმის “შტატიდან”. მცველებს ახლა უდავო უპირატესობა აქვთ მოპოვებული ამ დამატებითი ერთეულის ხარჯზე და ფორვარდებს ძალზე უჭირთ ახალი გზების ძიება კარის ასაღებად. გადახედეთ თუნდაც მიმდინარე ჩემპიონატის ცხრილს, სადაც ყველაზე უფრო ჭარბობს ციფრი “0”. ერთ ბურთს, როგორც წესი, მოაქვს ორი ქულა. გოლი გაძვირდა.

თბილისის “დინამოში” უწინ ყველა ხედავდა შემტევ გუნდს. მის სულსა და გულს, მის სპეციფიკას თავდასხმა წარმოადგენდა. თბილისელთა ფორვარდები ყოველთვის ბრწყინვალედ თამაშობდნენ და ნამდვილ მოიერიშე ფეხბურთს ქმნიდნენ, მაგრამ თანამედროვე ფეხბურთში მომხდარმა დიდმა ძვრებმა, სადღეისო მოთხოვნებმა ჩვენი გუნდის დაცვის რეორგანიზაცია მოითხოვა და ამის შესაბამისად თბილისელთა თამაშის ტაქტიკური სახეც შეიცვალა. ჩვენს განთქმულ თავდასხმაში დარჩა 4 მოთამაშე, სადაც ინსაიდი, როგორც წესი, საერთოდ გაქრა.

მაგრამ ოთხი მოთამაშეც არის და ოთხიც. დინამოელთა წინა ხაზზე თამაშობენ უმაღლესი კლასის ისეთი ოსტატები, რომლებმაც ახალი, პროგრესული ტაქტიკის შესაბამისად კი არ უნდა გააღარიბონ ეს ტრადიციულად უძლიერესი ხაზი, არამედ ახალი ტაქტიკის ღირსებათა საუკეთესო ნიმუშად აქციონ იგი.

ასე უნდა იყოს, მაგრამ ასე არაა და ნათქვამის საილუსტრაციოდ გამოდგება თუნდაც გუშინდელი მატჩი.

“კაირატი” და მისი ტაქტიკა უკვე კარგადაა ცნობილი “ა” კლასში. ამ გუნდს არ გააჩნია იმ კატეგორიის ფეხბურთელები, რომლებიც დიდ ფეხბურთს ქმნიან, მაგრამ მას აქვს “ბეტონი”, რომლის გარღვევა მეტად ძნელია, ხოლო შეტევაში დარჩენილი კვოჩკინი, ა. ჩენცოვი და მალცევი უბრალო, სწრაფი გადაცემებით საკმაო ხიფათს ქმნიან მოწინააღმდეგის კართან. აი ამ გუნდთან თბილისელებმა ითამაშეს ტაქტიკურად ძალზე ერთფეროვნად, პრიმიტიულად, ტრაფარეტულად.

სამაგალითოდ ავიღოთ პირველი ტაიმი. იგი დამთავრდა ისე, რომ თავდამსხმელებს არც ერთი სახიფათო მომენტი არ შეუქმნიათ, არც ერთხელ არ დაურტყიათ კარში. თუ ლისიცინს რამდენჯერმე მოუხდა მცირეოდენი შიშის გადატანა, ეს იყო იამანიძის, ზეინკლიშვილისა და ბ. სიჭინავას დარტყმები. თვით სტოპერებიც კი ჩოხელი და ხურცილავა იძულებული იყვნენ წასულიყვნენ სისტემის პრინციპების წინააღმდეგ. დაეტოვებინათ ზონა, რათა ორიოდე დარტყმა მიეშველებინათ ფორვარდებისათვის, ვინაიდან ეს უკანასკნელნი ძირითადად ერთი მარშრუტით მოძრაობდნენ მინდვრის სიგანეზე და “კაირატის” კარი რატომღაც მეორეხარისხოვან ობიექტად მიაჩნდათ.

კვლავ და კვლავ გვიხდება დავუბრუნდეთ მეტრეველთან საერთო ურთიერთმოქმედების საკითხს. საკმარისია სრულიად უმნიშვნელო, მეორეხარისხოვანი გადაცემაც და მეტრეველი ნამდვილ სათამაშო ეპიზოდს ქმნის მისგან, მაგრამ ეს უმნიშვნელო გადაცემებიც დეფიციტად იქცა ჩვენი მარჯვენა გარემარბისათვის.

მხოლოდ მეორე ტაიმში მიიღო მეტრეველმა თამაშში სრული ძალით ჩაბმის საშუალება (ეტყობა შესვენების დროს მისმა პარტნიორებმა საკმაოდ მკაცრი მითითება მიიღეს მწვრთნელისაგან ამის თაობაზე) და ეს შესაბამისად დაეტყო კიდეც თავდასხმას, რომელიც ბოლოს და ბოლოს, იქცა სახიფათო ძალად "კაირატისათვის". ბოლო 20 წუთის განმავლობაში სტუმრების კართან ზედიზედ შეიქმნა რამდენიმე რეალური მომენტი. ფორვარდებმა მოძებნეს სწორი თამაშის გზა და, რაც მთავარია, კარგად გამოიყენეს მოწინააღმდეგე დაცვისა და მეკარის შეცდომები.

მე-14 წუთზე ალმა-ატელები ძლიერი შტურმის წინაშე აღმოჩნდნენ და კარის წინ შექმნილ დიდ შეჯგუფებაში ბარქაიამ შეძლო ბურთის კარში გაგზავნა - 1:0.

ეს გოლი "კაირატმა" გაქვითა მაშინ, როცა მატჩის დამთავრებამდე ბევრი დრო აღარ იყო დარჩენილი - 31-ე წუთზე. დინამოელთა დაცვამ არასწორად გაითამაშა ბურთი, დაკარგა იგი და სტულოვმა შორი მანძილიდან ძლიერად დაარტყა კარში. კოტრიკაძის რეაქცია მოგვიანებული აღმოჩნდა - 1:1.

სწორედ ამ დარჩენილ მცირე დროში ითამაშეს დინამოელებმა ისე, რომ შეძლეს ხელიდან გაშვებული გამარჯვების კვლავ შემობრუნება. კალოევმა ჯერ დათუნაშვილის, ხოლო შემდეგ მეტრეველის გადაცემიდან ორჯერ გამოიყენა ლისიცინის შეცდომები და ორჯერ აიძულა იგი გამოეტანა ბურთი ბადიდან. გამარჯვება მოპოვებულ იქნა ძალზე მძიმე ბრძოლაში - 3:1.

დინამოელებმა გამარჯვება მოიპოვეს დუბლიორთა შეხვედრაშიც - 2:0.

ბ. ქორქია.

"ლელო", 14 მაისი, 1963 წ.